

Dosarul nr. 3-6/24
2-24022764-01-3-27022024

DECIZIE

04 iulie 2024

mun. Chișinău

Completul de judecată special, instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea contestațiilor declarate împotriva deciziilor Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor,

în componența:

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă

Grefier

Olesea Suduc

cu participarea:

reclamantei

Ecaterina Buzu

reprezentanților Comisiei de evaluare

Roger Gladei

Valeriu Cernei

examinând în ședință de judecată publică, în procedura contenciosului administrativ, cererea de contestare depusă de Ecaterina Buzu împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor cu privire la anularea deciziei și dispunerea reluării procedurii de evaluare a candidatului,

constată:

La 27 februarie 2024 Ecaterina Buzu a depus cerere de contestare împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor (în continuare Comisia de evaluare), prin care a solicitat anularea deciziei nr.8 din 30 ianuarie 2024 cu privire la evaluarea reluată a Ecaterinei Buzu, candidată la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii și dispunerea reluării procedurii de evaluare a candidatei, Ecaterina Buzu, de către Comisia de evaluare.

În motivarea acțiunii reclamanta a menționat că decizia nr. 8 din 30 ianuarie 2024, prin care s-a decis că Ecaterina Buzu nu întrunește criteriul de integritate financiară și nu a promovat evaluarea, este un act administrativ, care repune în discuție, distorsionează și eludează executarea unei hotărâri judecătorești irevocabile cu autoritate de lucru judecat, emisă în favoarea reclamantei.

În acest sens Ecaterina Buzu a relatat că în decizia din 01 august 2023 Curtea Supremă de Justiție a constatat cu autoritate de lucru judecat că dubiile serioase ale Comisiei de evaluare cu privire la corespunderea candidatei cu criteriul de integritate financiară și criteriul de integritate etică nu și-au găsit confirmare în cazul reclamantei, fiind contrare materialelor cauzei. Completul special de judecată a conchis că decizia emisă de Comisia de evaluare contrar prevederilor art. 21 din Codul administrativ, nu întrunește cerințele de legalitate procedurală și substanțială, iar circumstanțele constatate denotă dreptul candidatei la o decizie de evaluare favorabilă din acest punct de vedere. Totodată, completul de judecată special din cadrul Curții Supreme de Justiție a menționat că este limitat în adoptarea unei decizii finale, totuși argumentele, concluziile și constatările sale sunt obligatorii și executorii pentru Comisia de evaluare. Această concluzie se desprinde direct din prevederile art. 120 din Constituția Republicii Moldova, care reglementează caracterul obligatoriu al sentințelor și al altor hotărâri judecătorești definitive. Completul special de judecată își întemeiază argumentul său pornind și de la jurisprudența Curții Constituționale, care a reliefat că, chiar dacă completul special al Curții Supreme de Justiție nu poate obliga Comisia de evaluare să promoveze candidatul evaluat, argumentele și concluziile făcute de această instanță în cazul soluționării contestațiilor rămân obligatorii pentru Comisia de evaluare.

Reclamanta a susținut că autoritatea pârâtă nu a respectat constatările făcute cu autoritate de lucru judecat în decizia din 01 august 2023 și astfel a încălcat dreptul acestei la o instanță.

Grosso modo, autoritatea pârâtă nu a executat decizia Curții Supreme de Justiție din 01 august 2023 și prin aceasta a eludat caracterul executoriu și obligatoriu al acesteia. Este un fapt notoriu că dreptul la executarea deciziilor judiciare definitive și cu caracter obligatoriu, indiferent de tipul jurisdicției, face parte integrantă din „dreptul la o instanță” [*Hornsby împotriva Greciei*, pct. 40; *Scordino împotriva Italiei* (nr. I) (MC), pct. 196]. În caz contrar, garanțiile art. 6 § 1 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ar fi lipsite de orice efect util (*Bourdov împotriva Rusiei*, pct. 34 și 37).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat cu titlu de principiu că dreptul la executarea deciziilor judiciare are și mai multă importanță în contextul contenciosului administrativ (*Sharxhi și alții împotriva Albaniei*, pct. 92). Într-adevăr, prin introducerea unei acțiuni în anulare în fața celei mai înalte jurisdicții administrative a statului, justițiabilul dorește nu doar anularea actului în litigiu, ci, mai ales, eliminarea efectelor acestuia. Protecția efectivă a justițiabilului și restabilirea legalității implică așadar obligația administrației de a executa hotărârea (*Hornsby împotriva Greciei*, pct. 41; *Kyrtatos împotriva Greciei*, pct. 31-32). Executarea hotărârii trebuie să fie completă, perfectă și nu parțială (*Matheus împotriva Franței*, pct. 58; *Sabin Popescu împotriva României*, pct. 68-76) și nu poate fi împiedicată, anulată sau întârziată în mod excesiv [*Immobiliare Saffi împotriva Italiei* (MC), pct. 74].

La caz, autoritatea pârâtă a încălcat dreptul reclamantei de a nu fi repusă în discuție o decizie judecătorească definitivă emisă în favoarea ei.

În jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat că dreptul la un proces echitabil trebuie să fie interpretat în lumina principiului preeminenței legii, unul dintre elementele fundamentale fiind principiul securității raporturilor juridice (*Okyay și alții împotriva Turciei*, pct. 73). În consecință, soluția definitivă dată litigiului de instanțe nu mai poate fi pusă în discuție [*Brumărescu împotriva României* (MC), pct. 61; *Agrokompleks împotriva Ucrainei*, pct. 148]. Repunerea în discuție a unei soluții judecătorești și a constatărilor irevocabile a unei instanțe de judecată sunt inadmisibile, fie că vin din partea judecătorilor, fie din partea membrilor puterii executive (*Tregoubenko împotriva Ucrainei*, pct. 36) sau a autorităților nejudiciare (*Agrokompleks împotriva Ucrainei*, pct. 150-151).

O hotărâre definitivă nu poate fi repusă în discuție decât în circumstanțe cu caracter substanțial și de necontestat, ca de exemplu, o eroare judiciară (*Riabykh împotriva Rusiei*, pct. 52, *Vardanyan și Nanushyan împotriva Armeniei*, pct. 70, *Trapeznikov și alții împotriva Rusiei*, pct. 39-40).

Ecaterina Buzu a susținut că, în fond, decizia nr.8 din 30 ianuarie 2024 este un act administrativ individual defavorabil care pune la îndoială și rediscută fapte constatate irevocabil de Curtea Supremă de Justiție în decizia din 01 august 2023. Autoritatea pârâtă și-a arogat atribuții să desconsidere constatările irevocabile și obligatorii ale instanței judecătorești supreme din stat, or în decizia contestată și-a permis să se rețină că: „în același timp, Comisia nu poate fi de acord cu constatarea completului de judecată special al Curții Supreme de Justiției că nedeclararea conturilor bancare de către candidată nu a constituit o abatere de la standardele etice și că aceasta nu a încălcat principiul integrității în conformitate cu criteriile stabilite de Legea nr. 26/2022.”.

Mai mult, în privința pasajelor mari de text în care autoritatea pârâtă „oferă explicații” referitoare la tratarea nedeclarării conturilor bancare ale unor 13 candidați pentru a demonstra baza rațională și consecvența în tratamentul Comisiei de evaluare față de candidați. Prin urmare, autoritatea pârâtă și-a permis să facă, în decizia care o privește doar pe Ecaterina Buzu, o platformă pentru a-și face publică poziția sa de negare a concluziilor irevocabile ale Curții Supreme de Justiție. Aceste pasaje din decizia contestată, pe lângă faptul că nu-și au locul în acest act administrativ din motivul nepertinenței lor, încă o dată susțin poziția reclamantei că autoritatea pârâtă a desconsiderat și a refuzat să execute decizia Curții Supreme de Justiție din 01 august 2023.

Totodată, Ecaterina Buzu a evidențiat faptul că autoritatea pârâtă a adoptat o conduită contrară principiilor bunei-credințe, prin ce a încălcat art. 24 din Codul administrativ, or, luând în calcul că în final va publica textul integral al deciziei sale, a păstrat toate insinuările pe care le-a inclus în decizia nr. 10 din 4 ianuarie 2023, desființată irevocabil de Curtea Supremă de Justiție. Chiar dacă în mod subtil a indicat că nu le ia în calcul la emiterea soluției sale, autoritatea pârâtă a menținut în textul deciziei contestate toate aspectele inițiale (inclusiv cele anulate), în mod special: a) folosința gratuită a unui apartament în anii 2004 - 2018; b) declararea conturilor bancare.

Reclamanta a susținut că includerea în textul deciziei nr.8 din 30 ianuarie 2024 de o manieră încrucișată a aspectelor de integritate etică și financiară anulate

irevocabil cu aspectul de integritate financiară pe care Comisia de evaluare își menține soluția, este în măsură să inducă publicul în eroare vis-a-vis de reputația sa ireproșabilă ca și magistrat și să producă efecte serioase și profunde în privința reputației sale profesionale, pe care reclamanta o susține ca fiind ireproșabilă. Prin aceasta decizia nr.8 din 30 ianuarie 2024 afectează dreptul reclamantei la reputația profesională.

Ecaterina Buzu, referitor la constatările autorității pârâte incluse în decizia contestată și care au motivat adoptarea soluției negative în privința acestora, a menționat că aceste sunt neproporționale, bazate pe interpretări abuzive și subiective a faptelor și manipulare a cifrelor. Singura problemă pe care autoritatea pârâtă a suspus-o analizei în decizia sa a fost sursa mijloacelor bănești pentru cele două conturi bancare ale candidatei. Acest fapt este recunoscut chiar în textul deciziei contestate, unde se indică că acest aspect a fost principala preocupare a Comisiei de evaluare.

La acest aspect, reclamanta a indicat că aceste două conturi bancare s-au dovedit a fi conturi separate, dar interconectate. Ambele aveau legătură cu un card bancar de credit, pe care îl folosea. Din ce motive banca ca și instituție financiară a deschis două conturi aferente unui singur card de credit, aceasta nu cunoaște. Cert este că reclamanta în fiecare lună retrăgea sume de bani de pe cardul de credit pentru necesitățile familiei și apoi realimenta soldul creditului din salariul ei primit în perioada anului 2010 - septembrie 2012 în funcția de șef al aparatului Consiliului Superior al Magistraturii și judecător.

Autoritatea pârâtă nu a stabilit și nu a constatat faptul că cheltuielile reclamantei ar fi depășit veniturile ei de șef al aparatului Consiliului Superior al Magistraturii și judecător. Dacă ar fi stabilit așa ceva, ar fi făcut un tabel cu suma depășirilor, așa cum a făcut-o în situația altor magistrați care nu au promovat evaluarea.

Concluzia subiectivă și lipsită de suport factual și probatoriu constă în aceea că, Comisia de evaluare consideră că „în a.2011 și 2012, rambursările pe împrumut în sumă de 5.392,27 MDL și depunerile în sumă de 60.030,20 MDL în contul de credit au totalizat suma de 65.422,47 MDL, aproape 50 % din salariul candidatei în acei ani”. În final, dubiile „serioase” ale autorității pârâte se rezumă la faptul cum și-a asigurat nivelul de trai reclamanta cu restul din salariu prin raportare la CCP calculat pentru 3 persoane (candidata și cele două fiice adulte), care locuiesc într-un mediu urban, conform datelor prezentate de Biroul Național de Statistică în 2011, a fost de 1.651 MDL/persoană pe lună, iar în 2012 - 1.555 MDL/persoană per lună.

Ecaterina Buzu a menționat că autoritatea pârâtă nu a luat în calcul explicațiile candidatei prin care a menționat că sumele ridicate de pe cadrul de credit au fost folosite anume pentru cheltuieli necesare familiei, astfel, aceste sume nu au fost folosite pentru alte scopuri.

De asemenea, Comisia de evaluare nu a luat în calcul perioada când reclamanta s-a aflat în deplasare în baza unei burse în perioada 20 august 2011-17 octombrie 2011 în New Delhi, neavând cheltuieli de trai, deoarece cheltuielile necesare de cazare, bilete de avion, alimentație, etc. au fost asigurate de Guvernul Indiei, iar de la 01 octombrie 2012, fiica reclamantei a fost angajată în funcție de grefier la Curtea

de Apel Chișinău, fapt confirmat de reclamantă în declarația depusă în baza art. 9, alin. (2) din Legea nr.26/2022, astfel, ultima deținea mijloace financiare pentru trai.

Dacă adoptăm logica generalistă și superficială a autorității pârâte, în condițiile în care majoritatea populației din Republica Moldova înregistrează salarii mici și urmează să facă față unor cheltuieli mari, inclusiv deservirea unor conturi la facturi și credite care depășesc 50 % din veniturile lor, modul simplist și modest de viață descris de reclamantă în cursul judecării cauzei ei în Curtea Supremă de Justiție și în cursul evaluării repetate nu trebuie să trezească dubii și să fie privit ca și ceva ieșit din comun.

Ecaterina Buzu a mai menționat că autoritatea pârâtă nu se poate prevala de prezumția că în activitatea ei are doar scopul de a apăra principiile fundamentale ale statului de drept, suveranitatea și puterea de stat, că deciziile Comisiei de evaluare sunt adoptate în conformitate cu legea, urmăresc scopurile legitime enumerate în Legea nr. 26 din 10 martie 2022 și sporirea încrederii societății în sistemul de justiție și buna funcționare a acestor instituții sunt subiecte de mare interes public.

Reclamanta a evidențiat că deși în decizia contestată Comisia de evaluare a inclus doar aspecte generale, care într-un fel sau altul ar justifica independența și echidistanța acestei comisii, totuși, multiplele informații publice care pe parcursul evaluării inițiale și repetate au scos la iveală scandaluri și erori care nu puteau fi nicidecum altfel justificate decât prin faptul că această autoritate a devenit un instrument pentru filtrarea magistraților care nu sunt pe placul unor forțe obscure cu interese în sistemul instanțelor de judecată. Drept exemple publice și notorii pot fi: a) promovarea unor candidați în Consiliul Superior al Magistraturii cu grave și adevărate probleme de integritate precum existența unor cauze penale pe fapte de corupție; b) prezența în secretariatul comisiei a unor persoane aflate în conflict de interese cu unii candidați evaluați; c) prezența în număr masiv în secretariat și comisie a unor persoane afiliate într-un singur ONG care acum este acuzat public că are drept unic gen de activitate din 2016 încoace, doar reforma justiției ca metodă de acumulare și valorificare mijloacelor financiare din granturi etc.

În aceste circumstanțe și altele asemenea, determină reclamanta să considere că este victima unui mecanism eșuat de verificare, cu grave și profunde repercusiuni asupra carierei și reputației sale.

La 12 martie 2024 Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor a depus *referință*, prin care a solicitat respingerea cererii de contestare înaintate de Ecaterina Buzu. (f.d. 45-70)

În referință, Comisia de evaluare a invocat că decizia nr.8 din 30 ianuarie 2024 este legală și nu încalcă drepturile și interesele legale ale reclamantei. Activitatea Comisiei de evaluare este reglementată de Legea privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr.26 din 10 martie 2022. Suplimentar, Comisia de evaluare este organizată și funcționează potrivit prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare al Comisiei, adoptat în cadrul ședinței Comisiei din 22 aprilie 2022, cu modificările ulterioare.

Comisia de evaluare a menționat că Ecaterina Buzu a fost evaluată inițial începând cu 08 iulie 2022. Prin decizia nr. 10 din 04 ianuarie 2023 s-a decis că candidata Ecaterina Buzu nu corespunde criteriilor de integritate, deoarece s-au constatat dubii serioase cu privire la respectarea de către candidat a criteriilor de integritate etică și financiară și nu promovează evaluarea.

La 28 ianuarie 2023 reclamanta a contestat decizia emisă de către Comisia de evaluare la Curtea Supremă de Justiție, iar la 01 august 2023 completul de judecată special instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție a emis decizia prin care a admis contestația reclamantei, a anulat decizia Comisiei de evaluare emisă în urma evaluării inițiale și a dispus reevaluarea reclamantei.

În vederea executării obligațiilor sale legale rezultate din prevederile Legii nr.26/2022 și decizia Curții Supreme de Justiție, Comisia de evaluare a inițiat reluarea procedurii de evaluare a reclamantei. În urma reevaluării, Comisia a emis decizia nr. 8 din 30 ianuarie 2024 cu privire la evaluarea reluată a Ecaterinei Buzu, candidată la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii.

În context, în cadrul procesului reluat de evaluare, Comisia de evaluare a executat cu diligență și bună-credință toate obligațiile prevăzute de Legea nr.26 din 10 martie 2022. În acest sens a oferit reclamantei posibilitatea de a le elucida, prin prezentarea datelor și informațiilor suplimentare, oferind un termen suficient.

Cu referire la sarcina probațiunii Comisia de evaluare a menționat că în faza inițială este în obligația Comisiei de evaluare de a acumula date și informații, făcând uz de competențele sale legale și cu respectarea obligațiilor legale. Însă, odată cu apariția unor neclarități și în scopul elucidării acestora, Comisia oferă candidatului posibilitatea de a prezenta date și informații suplimentare, inclusiv în cadrul reluării procedurii de evaluare. Prezentarea datelor și informațiilor suplimentare este un drept, nu o obligație a candidatului, însă neexercitarea acestui drept riscă să inducă Comisia de evaluare la concluzia că există dubii serioase că candidatul nu întrunește criteriile de integritate. Respectiv, este în interesul candidatului să preia sarcina probațiunii, iar acest transfer legislativ nu numai că nu încalcă, dar și protejează efectiv drepturile candidatului.

În acest context Comisia de evaluare a indicat că rațiunea trecerii sarcinii probațiunii către candidat a fost dezvoltată la nivel internațional. Astfel, Comisia Europeană pentru Democrație prin Lege constată că într-un sistem de vetting și verificări de integritate, poate fi perfect legitim să se transfere sarcina probei de la stat la judecătorul/procurorul care solicită recrutarea sau ocuparea unei funcții. Procesul de redeseinare, pe de altă parte, transformă toți angajați în solicitanți, iar sarcina probei revine acestor persoane, care trebuie să facă dovada că sunt apte pentru exercitarea funcției în cauză.

La rândul său, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că articolul 6 din Convenție nu stabilește nicio regulă cu privire la admisibilitatea probelor sau la modul în care acestea ar trebui evaluate, care sunt, prin urmare, chestiuni care trebuie reglementate în primul rând de dreptul național și de instanțele naționale.

În plus, Curtea reiterează că nu este în sine arbitrar, în sensul părții „civile” a articolului 6§1 din Convenție, ca sarcina probei să fie transferată asupra reclamantului în cadrul procedurii de verificare după ce IQC a pus la dispoziție

constatări preliminare rezultate în urma încheierii anchetei și a dat acces la probele din dosarul cauzei. În consecință, Curtea constată că, având în vedere procesul de evaluare a bunurilor personale sau familiale acumulate în timpul duratei de viață profesionale a judecătorului, circumstanțele atenuante prevăzute în Legea privind verificarea, nedepunerea de către solicitant a documentelor justificative care să ateste imposibilitatea obiectivă de a demonstra caracterul legal al venitului partenerului său și propria ei omisiune de a dezvălui bunul la momentul relevant în care l-a dobândit, nu a existat nicio încălcare a articolului 6§1 din Convenție în ceea ce privește pretinsa încălcare a principiului securității juridice.

Adițional, în Opinia comună a Comisiei de la Veneția și a Direcției generale a drepturilor omului și stat de drept (DGI) a Consiliului Europei (Avizul nr. 1069/2021 din 13 decembrie 2021 („Avizul nr. 1069/2021”), Moldova) s-a reținut că: Crearea unor organe ad-hoc de evaluare a integrității judecătorilor și procurorilor se bazează pe presupunerea că sistemul de justiție are deficiențe extrem de grave și că există îndoieli sistematice cu privire la integritatea magistralilor (para. 12), și doar într-un regim de funcționare normală, integritatea magistraților, care urmează să fie aleși de colegii lor ar trebui, prin natură, să rezulte din calitățile, condițiile personale, integritatea și competența profesională care au permis numirea în funcția de judecător sau procuror (para. 11).

În aceste circumstanțe, Comisia de evaluare a menționat că pilonii de bază a filtrului de integritate instituit prin Legea nr.26 din 10 martie 2022 au avut ca scop asigurarea faptului că prezumția de integritate poate fi înlăturată pe baza probelor.

Totodată, Comisia de evaluare a indicat că procesul reluat de evaluare a integrității, dar și decizia contestată, nu afectează statutul profesional al reclamantei, deoarece obiectul și întinderea domeniului de aplicare a mandatului Comisiei sunt expres stabilit de lege, respectiv, Comisia nu substituie și nu preia funcțiile vreunui organ public din Republica Moldova, dar verifică integritatea etică și integritatea financiară a candidaților, raportată la criteriile de integritate etică și financiară.

În speță, Comisia de evaluare a respectat cu strictețe obiectul și întinderea mandatului său, fiind explicită în dispozitivul deciziei că candidata nu întrunește criteriul de integritate financiară, întrucât s-au constatat dubii serioase cu privire la respectarea criteriului de integritate financiară și, astfel, nu promovează evaluarea.

Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor a susținut că decizia este în strictă conformitate cu prevederile art. 13, alin. (5) din Legea nr.26 din 10 martie 2022, nu încălcă drepturile și interesele legale ale Ecaterinei Buzu și nu i-a afectat statutul profesional.

În urma evaluării integrității etice și financiare a candidatului, în baza datelor și informațiilor primite de la candidat și terți, Comisia de evaluare constată situația - dacă există sau nu dubii serioase privind conformitatea candidatului cu criteriile legale de integritate. Prin urmare, soluția oferită de Comisie, prin decizia de constatare a promovării sau nepromovării evaluării, reprezintă o apreciere, după intima sa convingere, a faptului dacă există sau nu dubii serioase privind conformitatea reclamantei cu criteriile de integritate financiară și etică.

Totodată, concluzia Comisiei de evaluare, exprimată prin decizie, privind existența unor dubii serioase cu privire la conformitatea reclamantei cu criteriile de integritate etică și financiară ține de oportunitatea deciziei, asupra căreia instanța nu este competentă să se pronunțe.

Comisia de evaluare a susținut că instanța de judecată este ținută să exercite controlul de legalitate a deciziei, nu și controlul de oportunitate. În particular, instanța ar fi îndrituită să admită acțiunea reclamantei și să dispună reluarea evaluării doar în situația în care va constata că comisia a admis unele erori procedurale grave, care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare și că există circumstanțe care puteau duce la promovarea evaluării de către candidat, situații care lipsesc în speță.

La caz, procedura reluată de evaluare a avut loc cu respectarea garanțiilor prevăzute de art.6§1 din CEDO în materia executării hotărârilor judecătorești, or comisia nu a fost obligată de către Curtea Supremă de Justiție să emită o decizie favorabilă sau defavorabilă reclamantei. Comisia de evaluare a susținut că dreptul reclamantei la executarea unei decizii judiciare definitive și cu caracter obligatoriu, după cum acesta este garantat de către art.6§1 din CEDO, a fost plenar respectat de către Comisie.

Comisia de evaluare a relatat că după emiterea deciziei Curții Supreme de Justiție, are un drept neafectat de a colecta materiale noi în scopul reevaluării, a reexamina și aprecia materialele acumulate în cadrul evaluării inițiale și reluate. Astfel, faptul că Comisia de evaluare nu a fost obligată să emită o decizie favorabilă sau defavorabilă reclamantei, ține de esența procedurii reluate a evaluării ca să existe un drept al Comisiei de a reexamina circumstanțele care au stat la baza deciziei Curții Supreme de Justiție. Acest element inerent procedurii de reevaluare exclude *ab initio* caracterul absolut al „autorității de lucru judecat” al faptelor analizate de către Curtea Supremă de Justiție, ceea ce permite Comisiei să aibă o marjă de apreciere la etapa reevaluării problemelor de integritate a candidaților. Această marjă de apreciere admite inclusiv posibilitatea ca Comisia de evaluare să ajungă la anumite concluzii care, la prima vedere și fără a intra în esență, pot fi considerate ca fiind contrare concluziilor instanței de judecată, ceea ce nicidecum nu înseamnă că Comisia ar repune în discuție decizii judecătorești definitive.

La caz, constatările în partea ce ține de limitarea dreptului părților de a repune în discuție anumite chestiuni soluționate definitiv prin hotărâri judecătorești nu sunt oportune în contextul procedurii reluate de evaluare odată ce pe de o parte, însăși prin decizia Curții Supreme de Justiție, Comisiei i-a fost recunoscut dreptul de a reevalua (relua evaluarea) reclamanta prin prisma probelor colectate în procedura de evaluare inițială și cea reluată, iar pe de altă parte, în general, principiul *res judicata* nu are un caracter absolut și permite derogări.

Astfel, în partea motivată a deciziei, Comisia de evaluare a clarificat într-un mod explicit și convingător circumstanțele care au permis, în anumite cazuri, să ajungă la alte concluzii decât cele expuse în decizia Curții Supreme de Justiție și anume în privința dubiului comisiei privind folosința gratuită a unui apartament în anii 2004 – 2018. La acest aspect, Comisia de evaluare a stabilit că, deși, nu poate fi de acord cu concluzia completului de judecată special al Curții Supreme de Justiție

privind faptul că conduita candidatei nu se abate de la standardele etice și că nu a încălcat principiul integrității, nu include această problemă în evaluarea sa privind promovarea sau nepromovarea candidatei în evaluarea reluată.

Comisia de evaluare a indicat că în cadrul procedurii reluate de evaluare a aspectului integrității, s-a bazat pe aceleași circumstanțe de fapt ca și cele existente din cadrul procedurii inițiale de evaluare a Ecaterinei Buzu, dar a exclus dubiul de integritate existent anterior în privința reclamantei în temeiul art. 8, alin. (2), lit. a) din Legea nr.26/2022. Astfel, din moment ce circumstanțele constatate prin decizia Curții Supreme de Justiție nu au fost răsturnate sau modificate în cadrul procedurii reluate de evaluare Comisia a acceptat argumentele și concluziile Curții Supreme de Justiție.

În privința dubiului legat de sursa mijloacelor bănești pentru depozitele de numerar în două conturi bancare Comisia de evaluare a avut o concluzie diferită de cea din decizia Curții Supreme de Justiție luată în baza informațiilor incomplete, care au fost colectate de către Comisie în cadrul evaluării reluate. În acest sens în cadrul evaluării reluate, comisia a obținut de la bancă informația cu privire la caracterul și legătura dintre conturile nr. 2 și nr.3, a aflat de la candidată că au mai existat și alte surse care urmau a fi luate în considerare de către Comisie, a reieșit din noile cifre analizate în urma constatărilor Curții Supreme de Justiție, a analizat capacitatea reclamantei de rambursare a creditului de 30 000 lei, dar și a împrumutului de 120 000 lei.

Totodată, Comisia de evaluare a relatat că în acțiunea sa, Ecaterina Buzu a invocat în apărarea sa o serie de argumente pe care Comisia le consideră neîntemeiate și pe alocuri, irelevante, or autoritatea de lucru judecat a fost pe deplin respectată de către Comisie.

La fel a indicat că reclamanta a descris în acțiunea sa o serie de principii și concluzii generale rezultate din principiul *res judicata* și jurisprudența CtEDO, fără a explica în ce mod acestea ar fi aplicabile în prezenta cauză. Nu este clar care este legătura dintre aceste principii și alegațiile reclamantei privind pretinsa ilegalitate a deciziei Comisiei de evaluare. Astfel, argumentele reclamantei în această privință sunt nefondate și irelevante.

Comisia de evaluare a evidențiat faptul că reclamanta a redat în mod incomplet și eronat constatările din decizie, menționând că Comisia de evaluare ar desconsidera constatările irevocabile și obligatorii ale instanței judecătorești supreme din stat. Comisia de evaluare, deși și-a exprimat dezacordul cu concluzia Curții Supreme de Justiție, s-a conformat constatărilor curții și, respectiv, nu a luat în considerare problema nedeclarării conturilor bancare nr. 2 și nr. 3 în anii 2012-2015.

În ședința de judecată, Ecaterina Buzu a susținut acțiunea pe motivele de fapt și de drept invocate, explicând instanței că creditul de 30 000 lei a fost oferit de către BC „Moldindconbank” SA pe un card bancar. Extragerile de pe cardul bancar erau folosite pentru necesitățile personale și ale familiei, iar rambursarea creditului avea loc din salariu și alte mijloace financiare de care a dispus legal în perioada anilor 2011-2012. În perioada 2011-2012 de pe card a ridicat suma de 52 580,01 lei cu titlu de credit, rambursând băncii suma de 60 030,20 lei dintre creditul de 52 580,01 lei, dobânda de întârziere 7436,76 lei și penalitatea de 13,40 lei. A precizat că suma de

28 640. 20 lei pe care a achitat-o la 17.09.2012 în contul acestor rambursări, a provenit din contul creditului de 120 000 lei contractat de la BC „Moldindconbank” SA la data de 14.09.2022. La fel, a mai indicat veniturile familiei ei (împreună cu cele două fiice), pe parcursul anului 2012, au mai compus salariul fiicei mai mari, angajată ca grefier la data de 01.10.2012 (5000 lei); precum și faptul că aceste venituri ale familiei ei au mai fost compuse și din bursa de studii/cheltuieli de cazare/diurne și alte cheltuieli (grantul achitat de Guvernul Indiei) pentru călătoria în scop de studii la New Delhi, în perioada 20 august 2011-17 octombrie 2011.

Reprezentanții Comisiei de evaluare, avocații Roger Gladei și Valeriu Cernei au susținut argumentele invocate în referința depusă, solicitând respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, susținând că Comisia de evaluare a reținut și a luat în considerare declarația candidatei atât în timpul evaluării inițiale, cât și reluate precum că a realimentat cardul bancar dintr-o singură sursă și anume salariu; alte surse de venit ale reclamantei, pentru perioada de referință, nu au fost luate în considerație.

Audiind argumentele participanților la proces în susținerea pretențiilor formulate și obiecțiilor înaintate, ținând cont de probele administrate și de legislația pertinentă, Completul de judecată special, instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea contestațiilor declarate împotriva deciziilor Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor stabilește următoarele.

Prin decizia nr. 8 din 30 ianuarie 2024 cu privire la evaluarea reluată a Ecaterinei Buzu, candidat la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii, Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, ca urmare a evaluării reluate a candidatei, desfășurată în temeiul art. 14, alin. (8), lit. b) și alin. (10) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022, a decis, în temeiul art. 8, alin. (4), lit. b) și (5) lit. c) și d) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022, că candidata nu întrunește criteriile de integritate financiară, întrucât s-au constatat dubii serioase cu privire la respectarea de către candidată a criteriilor de integritate financiară și, astfel, nu promovează evaluarea.

La 27 februarie 2024, Ecaterina Buzu a depus cerere de contestare împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, solicitând anularea deciziei nr. 8 din 30 ianuarie 2024 cu privire la evaluarea reluată a Ecaterinei Buzu, candidată la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii și dispunerea reluării procedurii de evaluare a candidatei Ecaterina Buzu, de către Comisia de evaluare.

În conformitate cu art. 14, alin. (1) și (2) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, decizia Comisiei de evaluare poate fi contestată de către candidatul evaluat în termen de 5 zile de la data recepționării de către acesta a deciziei motivate, fără respectarea procedurii prealabile. Candidatul evaluat poate contesta decizia defavorabilă a Comisiei de evaluare la Curtea Supremă de Justiție, în cadrul căreia se instituie un complet de judecată special

compus din 3 judecători și un judecător supleant. Judecătorii și judecătorul supleant sunt desemnați de președintele Curții Supreme de Justiție și confirmați prin decret al Președintelui Republicii Moldova.

Conform art. 14, alin. (6) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022, cererea de contestare a deciziei Comisiei de evaluare se judecă în conformitate cu procedura prevăzută în Codul administrativ, cu excepțiile stabilite prin prezenta lege, și nu are efect suspensiv asupra deciziilor Comisiei de evaluare, alegerilor sau concursului la care participă candidatul respectiv.

Potrivit art. 207, alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ.

Astfel, Completul de judecată special reține că, decizia Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 8 din 30 ianuarie 2024 a fost notificată Ecaterinei Buzu în mod electronic, prin intermediul e-mail-ului, la 22 februarie 2024, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului candidatului. (v. II+III, f.d. 209)

Ținând cont de prevederile art. 14, alin. (1) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 cererea de contestare urma a fi depusă în termen de 5 zile de la data recepționării de către candidat a deciziei motivate, la caz, de la 22 februarie 2024, iar termenul limită fiind 27 februarie 2024.

Respectiv, Completul de judecată special conchide că cererea de contestare depusă de Ecaterina Buzu este admisibilă, deoarece reclamanta s-a conformat prevederilor legale, depunând electronic prezenta cerere de contestare la 27 februarie 2024, adică în interiorul termenului prevăzut de lege.

Cu referire la cadrul normativ aplicabil, Completul de judecată special învederează că, aplicarea Codului administrativ și limitele ei este o problemă de interpretare și aplicare a legii asupra căreia are competență Curtea Supremă de Justiție ca instanță de judecată competentă pentru examinarea acțiunii în contencios administrativ (DCC nr. 163 din 01 decembrie 2022, §24, DCC nr. 2 din 18 ianuarie 2022, §19).

Completul de judecată special reține că, potrivit art. 1 din Legea nr. 26 din 10 martie 2022, prezenta lege reglementează raporturile juridice aferente procedurii de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, al Consiliului Superior al Procurorilor, precum și a candidaților la funcția de membru în organele specializate ale acestora, ca etapă obligatorie a procesului de selectare a candidaților și de alegere sau numire a acestora în funcțiile respective.

În conformitate cu art. 4, alin.(1) și (2) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022, Comisia de evaluare are independență funcțională și autonomie decizională față de orice persoane fizice sau juridice, indiferent de forma juridică de organizare a acestora, inclusiv față de fracțiunile politice și partenerii de dezvoltare care au participat la desemnarea membrilor acesteia. În activitatea sa, Comisia de evaluare se conduce de Constituția Republicii Moldova, de prezenta lege și de alte acte normative ce reglementează domeniile conexe activității sale. Comisia de evaluare

funcționează în baza regulamentului propriu de organizare și funcționare, aprobat de către aceasta.

În corespundere cu art. 1, alin. (1) din Codul administrativ, legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la îndeplinirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia.

Potrivit art. 2, alin. (2) din Codul administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

Astfel, Completul de judecată special relevă că, în preambulul Legii nr. 26 din 10 martie 2022, legiuitorul a indicat că prezenta lege a fost adoptată în vederea sporirii integrității viitorilor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, ai Consiliului Superior al Procurorilor și ai organelor specializate ale acestora, precum și în vederea sporirii încrederii societății în activitatea organelor de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, dar și, în general, în sistemul justiției.

Prin urmare, evaluarea candidaților pentru funcțiile de membru în organele enumerate în art. 2, alin. (1) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 este prin natura sa un domeniu specific de activitate în sensul art. 2, alin. (2) din Codul administrativ. Deși, Codul administrativ instituie o procedură administrativă și de contencios administrativ uniformă, totuși, conform art. 2, alin. (2) din Codul administrativ, anumite aspecte pot fi reglementate prin norme legislative speciale.

Conform art. 10, alin. (1) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017, legea organică este actul normativ care reprezintă o dezvoltare a normelor constituționale și poate interveni în domeniile expres prevăzute de Constituție. Articolul 7 alin. (3) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 prevede că, în cazul în care între două acte normative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme, se aplică prevederile ultimului act normativ adoptat, aprobat sau emis, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 5 alin. (3) și (4).

Astfel, atât Legea nr. 26 din 10 martie 2022, cât și Codul administrativ sunt legi organice, însă prima este una specială. Respectiv, prioritate are Legea nr. 26 din 10 martie 2022, însă, aceasta nu exclude aplicarea Codului administrativ, în măsura în care legea specială nu conține norme care să reglementeze un anumit aspect. Or, excluderea integrală de la aplicare a Codului administrativ este imposibilă din punct de vedere al rolului central și legăturii organice a Codului administrativ cu domeniile/subdomeniile dreptului administrativ.

În acest context Completul de judecată special menționează că, prevederile Codului administrativ urmează a fi aplicate în măsura în care nu contravin Legii speciale nr. 26 din 10 martie 2022.

Cu referire la consecințele juridice ale deciziei Comisiei de evaluare, Completul de judecată special reține că, existența unui act de constatare a lipsei de integritate a unui judecător sau procuror este incompatibilă cu deținerea în continuare a funcției, or, potrivit art. 13, alin. (6) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022, decizia privind nepromovarea evaluării constituie temei juridic pentru

neadmiterea candidatului la alegeri sau concurs. Careva alte consecințe juridice, în afara celor menționate expres în lege, nu sunt stipulate la moment.

La fel, prin Avizul nr. 1069/2021 din 13 decembrie 2021, Comisia de la Veneția și Direcția Generală a drepturilor omului și stat de drept (DGI) a Consiliului Europei au conchis că proiectul de lege revizuit arată clar că rezultatele evaluării integrității nu vor avea niciun efect asupra carierei candidatului, ca judecător sau procuror.

Astfel, Completul de judecată special nu poate accepta ideea că, o eventuală decizie de nepromovare a candidatului ar echivala cu o constatare că acesta nu e integru. Or, în urma evaluării integrității etice și financiare a candidatului, în baza datelor și informațiilor primite de la candidat și terți, Comisia constată dacă există sau nu *dubii serioase* privind conformitatea candidatei cu criteriile legale de integritate. Soluția oferită de Comisie, prin decizia de constatare a promovării sau nepromovării evaluării, reprezintă o apreciere, după intima sa convingere, a faptului dacă există sau nu dubii serioase privind conformitatea reclamantului cu criteriile de integritate financiară și etică. Comisia nu constată existența sau lipsa conformității reclamantei cu criteriile de integritate, ci doar existența sau lipsa dubiilor serioase privind conformitatea.

Cu referire la marja de apreciere (dreptul discreționar) al Comisiei de evaluare, Completul de judecată special reține că prin Avizul nr. 1069/2021 din 13 decembrie 2021, la pct. 11, Comisia de la Veneția și Direcția Generală a drepturilor omului și stat de drept (DGI) a Consiliului Europei observă că integritatea personală a membrilor care constituie Consiliile Superioare (de judecători și procurori) este un element esențial al naturii unor astfel de organe; asigură încrederea cetățenilor în instituțiile de justiție – încredere în magistrați și în integritatea acestora. Într-o societate care respectă valorile fundamentale ale democrației, încrederea cetățenilor în acțiunea Consiliilor Superioare depinde foarte mult, sau esențial, de integritatea personală și de competența și credibilitatea apartenenței sale.

Comisia de la Veneția și Direcția Generală și-au exprimat anterior opinia, în alte contexte, că situațiile critice din domeniul justiției, ca niveluri extrem de ridicate de corupție, pot justifica soluții la fel de radicale, precum un proces de verificare a judecătorilor în funcție. În cele din urmă, ține de competența autorităților moldovenești să decidă dacă situația predominantă în sistemul judiciar moldovenesc creează o bază suficientă pentru a supune toți judecătorii și procurorii, precum și membrii CSM și CSP, la evaluări extraordinare de integritate.

Pe lângă preambulul Legii nr. 26 din 10 mai 2022, menționat supra, Completul de judecată special, instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție mai consideră necesară să menționeze și că, potrivit Obiectivului 1.2. din Direcția strategică I „Consolidarea integrității și responsabilității în sectorul justiției” din Legea pentru aprobarea Strategiei privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia nr. 211 din 06 decembrie 2021 și anume:

„Identificarea unor pârgii eficiente de întărire a independenței judecătorilor și a procurorilor urmează a fi corelată cu creșterea responsabilității și integrității acestora. Responsabilitatea și integritatea sunt printre principalele elemente de asigurare a încrederii cetățenilor în sistemul justiției și de garanție a derulării unor

proceduri echitabile. Dezvoltarea și promovarea unei culturi a integrității judiciare constituie un element important în prevenirea corupției care este una dintre principalele amenințări în adresa societății și funcționării statului de drept.

În prezent, potrivit sondajelor realizate, corupția și lipsa de integritate în sistemul judecătoresc sunt percepute de publicul larg la un nivel înalt. În Raportul privind al patrulea ciclu de evaluare a Moldovei, GRECO este profund îngrijorat e indicii potrivit cărora în funcția de judecător sunt numiți candidați care prezintă riscuri de integritate.

Comisia Internațională a Juriștilor, în Raportul misiunii de evaluare din 2018, accentuează importanța faptului ca corupția în sistemul judecătoresc să fie combătută prin măsuri ferme și, în mod prioritar, în deplină armonie cu principiile statului de drept și drepturile omului. Aceasta este îngrijorată de faptul că multe investigații penale par să fie concentrate mai degrabă pe suprimarea opoziției sau prevenirea părerilor disidente în sistemul judecătoresc decât pe eradicarea reală a corupției.

Este esențial ca actorii din cadrul sistemului justiției, individual și în colectiv, să respecte și să onoreze funcția deținută ca fiind un mandat public și să depună efort pentru a spori și menține încrederea publicului în sistem ”.

În continuare, în recentul său Aviz nr. 24 (2021) privind Evoluția Consiliilor Justiției și rolul acestora în sisteme judiciare independente și imparțiale, CCJE reamintește (§ 34) că procesul de selecție a membrilor unui Consiliu, inclusiv posibile campanii de către candidați ar trebui să fie transparente și să se asigure că calificările candidaților, în special imparțialitatea și integritatea acestora sunt verificate. În opinia Comisiei de la Veneția și a Direcției Generale, ar trebui făcută o distincție între verificarea membrilor în exercițiu și „pre-verificarea” candidaților pentru o poziție în aceste organisme. Ca o chestiune de principiu, securitatea pe termen determinat al mandatelor membrilor organelor (constituționale) are scopul de a asigura independența acestora față de presiunile externe.

Măsurile care ar periclita continuitatea calității de membru și ar interfera cu securitatea mandatului membrilor acestei autorități (vetting) ar ridica suspiciunea că intenția din spatele acestor măsuri ar fi de a influența deciziile acesteia și, prin urmare, ar trebui privite ca o măsură de ultimă oră. Controalele de integritate care vizează candidații la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii și al Consiliului Superior al Procurorilor și organele lor specializate reprezintă un proces de filtrare și nu un proces de verificare judiciară și, ca atare, pot fi considerate, dacă sunt implementate corespunzător, că ating un echilibru între beneficii a măsurii, în ceea ce privește contribuția la încrederea justiției și posibilele efecte negative ale acesteia.

De asemenea, Completul de judecată special consideră relevant că, în pct. 50 din Avizul din 14 martie 2023, Comisia de la Veneția și DGI au indicat că sunt la curent cu faptul că proiectul articolului 12 reflectă articolul 8 din Legea nr. 26 din 10 martie 2022, care reglementează procedura de pre-vetting a candidaților la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii și al Consiliului Superior al Procurorilor.

Totuși, ceea ce se permite cu scopul examinării candidaților, nu neapărat se permite în vederea evaluării extraordinare a judecătorilor și procurorilor în funcție, mizele sunt mai mari pentru ei și pentru stabilitatea ordinii juridice în general. Deși criteriile pentru pre-vetting pot fi relativ flexibile și bazate pe o evaluare globală a integrității candidaților, a antecedentelor, a relațiilor etc., destituirea unui judecător sau a unui procuror numit în funcție într-un mod legal trebuie să fie justificată cu referința mai precisă la o conduită inadecvată, care ar trebuie să fie mai bine definită de lege.

În aceeași ordine de idei, potrivit opiniei *amicus curiae* a Comisiei de la Veneția, conceptul de evaluare a integrității implică implementarea unui proces de mecanisme care vizează garantarea celor mai înalte norme în materie de conduită și de integritate financiară solicitate pentru accesarea în funcția publică. Într-un sistem de control prealabil al integrității, decizia de a nu recruta un candidat poate fi justificată în cazul unei simple îndoieli pe baza unei evaluări a riscurilor. Totuși, decizia de nepromovare a evaluării unui candidat trebuie legată de un indiciu de ilegalitate, cum ar fi averea inexplicabilă, chiar dacă nu se poate dovedi dincolo de orice îndoială că această avere provine din surse ilegale (a se vedea CDLAD (2022)011, § 9-10).

În Avizul său, Comisia de la Veneția și Direcția Generală au mai notat că Comisia de evaluare emite un raport negativ atunci când are „dubii serioase” cu privire la comiterea de către judecător sau un procuror a unor încălcări. Această normă presupune că concluziile Comisiei de evaluare nu stabilesc vinovăția persoanei vizate, nici nu atrag direct răspunderea penală, ceea ce ar necesita cel mai probabil un alt standard de probă (mai înalt). Într-o anumită măsură, această structură reduce potențialul unui conflict dintre constatările Comisiei de evaluare și ale altor organe administrative sau judiciare, menționate anterior.

De asemenea, Curtea Constituțională la § 120 din decizia de inadmisibilitate nr. 42 din 06 aprilie 2023 a constatat că, prin termenul „grav”, legislatorul a limitat marja discreționară a Comisiei de evaluare la evaluarea integrității etice a candidaților. Criteriul îi permite Comisiei să decidă nepromovarea candidatului doar dacă a constatat încălcări ale regulilor de etică și de conduită profesională de o gravitate ridicată. Acest fapt presupune că candidatul poate pune în discuție gravitatea încălcărilor constatate de Comisie în fața completului special al Curții Supreme de Justiție, care în cele din urmă poate aprecia caracterul „grav” al abaterii constatate în funcție de circumstanțele particulare ale cauzei. Raționamentele sunt aplicabile, *mutatis mutandis*, în cazul termenilor „reprobabile” și „inexplicabile” din articolul 8, alin. (2) lit. a) din Lege.

În § 123 din decizia de inadmisibilitate nr. 42 din 06 aprilie 2023, Curtea Constituțională a indicat că, pentru ca Consiliul să-și exercite atribuțiile constituționale de asigurare a numirii, transferării, detașării, promovării în funcție și aplicarea de măsuri disciplinare față de judecători (a se vedea articolul 123 din Constituție), legislatorul a stabilit că în calitate de membri ai acestui organ constituțional trebuie să fie alese persoane (judecători și non-judecători) cu o înaltă reputație profesională și integritate personală verificată de Comisia de evaluare în ultimii 15 ani. Prin urmare, Curtea Constituțională a considerat rezonabilă decizia

legislatorului de a stabili o perioadă extinsă de verificare a integrității financiare a candidaților.

La fel, Curtea Constituțională în decizia de inadmisibilitate nr. 42 din 06 aprilie 2023, a notat în § 123, cu privire la textul „dubii serioase” din articolul 13 alin. (5) din Legea nr. 26, că textul criticat instituie un standard de probă aplicabil procedurii de evaluare. Astfel, atunci când Comisia de evaluare trebuie să decidă cu privire la integritatea unui candidat, ea trebuie să constate dacă există sau nu dubii serioase cu privire la respectarea criteriilor de integritate etică și financiară de către candidat, stabilite de articolul 8 din Lege.

Curtea Constituțională a reținut că, definirea standardelor de probă implică în mod inevitabil utilizarea unor texte flexibile. În acest caz, standardul de probă stabilit de legislator urmărește să ghideze Comisia de evaluare la aprecierea rezultatelor evaluării.

De asemenea, legea obligă Comisia de evaluare să emită o decizie motivată, care trebuie să cuprindă faptele relevante, motivele și concluzia Comisiei cu privire la promovarea sau nepromovarea. Mai mult, legea îi permite candidatului să pună în discuție existența unor dubii serioase cu privire la respectarea de către acesta a criteriilor de integritate etică și financiară în fața completului special al Curții Supreme de Justiție.

Astfel, Completul special al Curții Supreme de Justiție reține că, deși marja de apreciere a Comisiei în ce privește „dubiile serioase” nu este nelimitată (concluziile trebuie să se bazeze pe date obiective), ea este destul de largă. Eventualele riscuri în raport cu beneficiile, în cazul neadmiterii unui candidat, deși, integru, însă care nu a fost în stare să înlăture anumite dubii în privința sa, sunt cu mult mai mici decât în situația în care este admis un candidat neintegru din considerentul că orice dubiu ar trebui să fie interpretat în favoarea persoanei. Această stare este determinată atât de interesul general sporit față de procesul de preselecție în Consiliul Superior al Magistraturii, cât și de eventuala interferență redusă în drepturile subiecților supuși evaluării, spre deosebire de consecințele vetting-ului propriu-zis.

Completul de judecată special relevă că, potrivit art. 14, alin. (8) din Legea privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 26 din 10 martie 2022, în vigoare la moment, la examinarea cererii de contestare a deciziei Comisiei de evaluare, completul de judecată special din cadrul Curții Supreme de Justiție poate adopta una dintre următoarele decizii:

a) respingerea cererii de contestare;

b) admiterea cererii de contestare și dispunerea reevaluării candidaților care nu au promovat evaluarea, dacă constată că, în cadrul procedurii de evaluare, Comisia de evaluare a admis unele erori procedurale grave, care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare și că există circumstanțe care puteau duce la promovarea evaluării de către candidat.

Prin urmare, ținând cont de normele legale precitate și de faptul că obiect al prezentei acțiuni îl constituie decizia Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 8 din 30 ianuarie 2024 cu privire la evaluarea reluată

a Ecaterinei Buzu, candidat la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii, Completul de judecată special menționează că, la caz, urmează să verifice dacă în cadrul procedurii de evaluare reluate au fost admise erori procedurale grave de către Comisia de evaluare, care să afecteze caracterul echitabil al procedurii de evaluare și existența unor circumstanțe care puteau duce la promovarea evaluării de către candidată.

Or, la examinarea prezentei cereri de contestare, Completul de judecată special nu are dreptul să depășească limitele acesteia și împuternicirile oferite de legiuitor la examinarea cererii de contestare a deciziei Comisiei de evaluare, stabilite în mod imperativ la art. 14, alin. (8) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 și în Hotărârea Curții Constituționale nr. 5 din data de 14 februarie 2023 privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr.26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor.

Curtea Constituțională la pct. 81 din Hotărârea nr. 5 din 14 februarie 2023 privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr.26 din 10 martie 2022, a stabilit că legea trebuie să prevadă un remediu în cazurile în care candidatul nu i-au fost asigurate drepturile procedurale în cadrul procedurii de evaluare. În funcție de eventualele carențe procedurale admise la etapa evaluării, de natura dreptului procedural afectat, precum și de circumstanțele particulare ale cauzei, Curtea reține că neasigurarea unui drept procedural poate fi considerată o problemă centrală a litigiului.

În aprecierea sa, Curtea Constituțională, verificând dacă dispozițiile contestate urmăresc realizarea unui scop legitim, a reținut că în nota informativă la proiectul de Lege nu se regăsește niciun argument cu privire la necesitatea limitării controlului judiciar al deciziilor Comisiei de evaluare. Totuși, din opinia prezentată de autorități și din conținutul textului contestat, Curtea a dedus că legislatorul a urmărit să evite situațiile de anulare a deciziilor Comisiei de evaluare din cauza încălcării unor reguli de procedură ne semnificative, iar pe de altă parte, pentru a asigura celeritatea soluționării contestațiilor pentru a avea mai repede un Consiliu Superior al Magistraturii funcțional. Curtea a reținut că aceste scopuri legitime pot fi încadrate în obiectivele generale ale ordinii publice și garantării autorității și imparțialității justiției, stabilite de articolul, 54 alin.(2) din Constituție. Verificând dacă dispozițiile contestate îi permit completului special al Curții Supreme de Justiție să examineze suficient problemele centrale ale eventualelor litigii, Curtea Constituțională a admis că dispozițiile contestate sunt apte să realizeze obiectivul urmărit de legislator, să evite situațiile de anulare a deciziilor Comisiei de evaluare din cauza încălcării unor reguli de procedură ne semnificative.

În acest context, Completul de judecată special reține că, potrivit art. 12, alin.(4) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022, candidatul are următoarele drepturi: să participe la ședințele Comisiei de evaluare și să dea explicații verbale; să fie asistat de un avocat sau de un avocat stagiar pe parcursul procedurii de evaluare; să ia cunoștință de materialele evaluării, cu cel puțin 3 zile până la audiere; să prezinte, în formă scrisă, date și informații suplimentare pe care le consideră necesare în vederea

înlăturării suspiciunilor privind integritatea sa, dacă a fost în imposibilitatea de a le prezenta anterior; să conteste decizia Comisiei de evaluare.

Completul de judecată special reține că, noțiunea „drepturi și obligații cu caracter civil” nu poate fi interpretată doar printr-o referință la dreptul intern al statului pârât, este vorba de o noțiune „autonomă”, care reiese din Convenție. Art. 6 § 1 se aplică indiferent de calitatea părților, de natura legislației ce reglementează modul de stabilire a contestației (lege civilă, comercială, administrativă etc.) și de autoritatea competentă să o soluționeze (instanță de drept comun, organ administrativ etc.) [Georgiadis împotriva Greciei, pct. 34; Bochan împotriva Ucrainei (nr. 2) (MC), pct. 43; Naït-Liman împotriva Elveției (MC), pct. 106].

Aplicabilitatea art. 6 § 1 în materie civilă depinde, în primul rând, de existența unei „contestații”. În plus, trebuie să se întemeieze pe un „drept” care să poată fi pretins, cel puțin în mod credibil, recunoscut în dreptul intern, indiferent dacă acest drept este sau nu protejat de Convenție. Trebuie să fie vorba despre o contestație reală și serioasă, care poate privi atât existența însăși a dreptului, cât și întinderea sa sau modalitățile de exercitare.

În sfârșit, rezultatul procedurii trebuie să fie în mod direct decisiv pentru dreptul „civil” în cauză, o legătură foarte slabă ori consecințe îndepărtate, nefiind suficiente pentru ca art. 6 § 1 să fie aplicabil [Regner împotriva Republicii Cehe (MC), pct. 99; Károly Nagy împotriva Ungariei (MC), pct. 60; Naït-Liman împotriva Elveției (MC), pct. 106].

Prin urmare, Completul de judecată special conchide că, prin prisma art. 6§1 CEDO, a Hotărârii Curții Constituționale nr. 5 din 14 februarie 2023 și articolul 12, alin.(4) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022, pentru a stabili dacă în cadrul procedurii de evaluare Comisia de evaluare a admis unele erori procedurale grave, care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare, urmează a fi verificat faptul dacă reclamantei Ecaterina Buzu i-au fost respectate drepturile procedurale prevăzute de legea specială, la fel și faptul dacă există circumstanțe care puteau să ducă la promovarea evaluării de către ea ca candidat, în cazul respectării acestor drepturi.

Reieșind din aceasta, precum și din dezideratele Curții Constituționale reținute în Hotărârea nr. 5 din 14 februarie 2023, Completul de judecată special nu va da apreciere tuturor argumentelor invocate de către reclamanta Ecaterina Buzu în cererea de contestare, ci va răspunde doar criticilor ce se încadrează în criteriile statuate de Curtea Constituțională în vederea eventualei admiteri a acțiunii și anume ce țin de presupusele erori procedurale grave admise de Comisia de evaluare, care ar fi afectat caracterul echitabil al procedurii de evaluare, precum și celor ce vizează presupusa existență a unor circumstanțe care puteau conduce la promovarea evaluării de către candidatei.

Succesiv, Completul de judecată special nu poate reține motivele invocate de către reclamantă privind aspectele referitoare la criticile în privința includerii în textul deciziei nr. 8 din 30 ianuarie 2024 a aspectelor de integritate etică și financiară desființate irevocabil de Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 01 august 2023, precum și că Comisia de evaluare a devenit un instrument pentru filtrarea magistraților care nu sunt pe placul unor forțe obscure cu interese în sistemul

instanțelor de judecată, or, aceste argumente nu sunt relevante procedurii de verificare a legalității deciziei de nepromovare a evaluării reluate de către candidata Ecaterina Buzu și nu se încadrează în criteriile statuate de Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 5 din 14 februarie 2023, în vederea eventualei admiteri a acțiunii sale.

Totodată, Completul de judecată special observă că un alt argument pe care se bazează acțiunea reclamantei este repunerea în discuție, distorsionarea și eludarea executării hotărârii judecătorești irevocabile cu autoritate de lucru judecat emisă în favoarea reclamantei de către Comisia de evaluare.

Completul de judecată special consideră acest argument irelevant și care nu se încadrează în criteriul de eroare procedurală gravă, care a afectat caracterul echitabil al procedurii de evaluare a reclamantei și de circumstanță care ar putea conduce la promovarea evaluării de către Ecaterina Buzu, or, prin decizia din data de 01 august 2023 a Curții Supreme de Justiție s-a constatat existența unor circumstanțe de natură procesuală care ar fi putut duce la promovarea evaluării de către Ecaterina Buzu și s-a dispus reevaluarea candidatei Ecaterina Buzu de către Comisia de evaluare.

Prin urmare, nu s-a obligat Comisia de evaluare să emită o decizie favorabilă reclamantei, dar să reevalueze circumstanțele constatate de către Curtea Supremă de Justiție, ceea ce prin prisma art. 14, alin. (10) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 presupune aplicarea dispozițiilor referitoare la procedura de evaluare inițială, cu acordarea acestora a aprecierii corespunzătoare.

În continuare, cu referire la fondul cauzei, Completul de judecată special reiterează că, prin decizia nr.8 din 30 ianuarie 2024 cu privire la evaluarea reluată a Ecaterinei Buzu, candidată la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii, în temeiul art. 8, alin. (4), lit. b) și alin. (5), lit. c) și d) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022, Comisia a decis că candidata nu întrunește criteriul de integritate financiară, întrucât s-au constatat dubii serioase cu privire la respectarea de către candidată a criteriului de integritate financiară și, astfel, ea nu promovează evaluarea.

În context, sunt relevante prevederile art. 8, alin. (4), lit. b) și alin. (5), lit. c) și d) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 potrivit cărora se consideră că un candidat corespunde criteriului de integritate financiară dacă Comisia de evaluare constată că averea dobândită de către candidat în ultimii 15 ani corespunde veniturilor declarate.

Pentru evaluarea integrității financiare a candidatului, Comisia de evaluare verifică: modul de dobândire a bunurilor aflate în proprietatea sau posesia candidatului ori a persoanelor specificate la art. 2, alin.(2), precum și cheltuielile legate de întreținerea acestor bunuri; sursele de venit ale candidatului și, după caz, ale persoanelor specificate la art.2, alin.(2).

În corespundere cu art. 13, alin. (5) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022, se consideră că un candidat nu întrunește criteriile de integritate dacă s-a constatat existența unor dubii serioase privind conformitatea candidatului cu cerințele prevăzute la art. 8, care nu au fost înlăturate de către persoana evaluată.

Completul de judecată special notează că, potrivit spiritului Legii nr. 26 din 10 martie 2022, Comisia de evaluare nu constată dacă un candidat întrunește sau nu criteriile de integritate și/sau existența cărorva încălcări ale candidaților, ci doar existența sau lipsa unor circumstanțe faptice suficiente ce permit să se ajungă la

concluzia că există dubii serioase privind conformitatea candidatului cu criteriile legale de integritate sau, după caz, insuficiente pentru a constata lipsa de conformitate.

În situația în care Comisia de evaluare constată existența unor dubii serioase privind necorespunderea candidatului cu criteriile de integritate etică și financiară, aceasta acordă candidatului posibilitatea de a desființa aceste dubii, prin darea de explicații la întrebările formulate și prezentarea probelor în susținerea poziției sale. La rândul său, Comisia de evaluare apreciază materialele acumulate după intima ei convingere, formată în urma cercetării multiaspectuale, complete și obiective a informației. Niciunul dintre materialele prezentate nu are forță probată prestabilită fără aprecierea lui de către Comisia de evaluare (alin. 9 art. 10 a Legii nr. 26 din 10 martie 2022).

Completul de judecată special menționează că, în decizia nr. 8 din 30 ianuarie 2024, la compartimentul III „Evaluarea reluată a candidatei”, Comisia de evaluare a constatat existența unor dubii serioase cu privire la integritatea financiară a candidatei Ecaterina Buzu cu referire la sursa mijloacelor bănești utilizate pentru depunerile în conturile bancare nr. 2 și nr. 3 deținute de către candidată și pentru plata cheltuielilor de trai a candidatei și ale celor 2 fiice adulte.

În acest sens Comisia de evaluare a constatat că în perioada anilor 2011 și 2012, candidata a efectuat rambursări pe împrumut în sumă de 5392,27 lei și a depus în contul (conturile) de credit suma de 60 030,20 lei, în total suma de 65 422,47 lei, aproape 50 % din salariul candidatei în acei ani. Astfel, dubiile Comisiei cu privire la sursa mijloacelor bănești utilizate pentru efectuarea depunerilor și pentru plata cheltuielilor de trai ale candidatei au fost accentuate, având în vedere nivelurile CCP⁴⁰ pentru anul 2011 (59 464 lei) și anul 2012 (55 990 lei), calculat pentru trei persoane care locuiesc într-un mediu urban.

Din analiza deciziei nr. 8 din 30 ianuarie 2024, Completul de judecată special reține că sursa mijloacelor bănești pentru cele două conturi bancare (nr. 2 și nr. 3, separate, dar interconectate) și pentru plata cheltuielilor de trai ale candidatei au fost principalele preocupări ale Comisiei de evaluare și numai la acest aspect au apărut dubiile serioase, care în opinia Comisie de evaluare nu au fost desființate de către candidata Ecaterina Buzu.

Prin urmare, se atestă că Comisia de evaluare i-a imputat Ecaterinei Buzu că nu a putut justifica sursa mijloacelor bănești utilizate pentru depunerile în conturi și pentru plata cheltuielilor de trai ale candidatei și a celor două fiice în perioada anilor 2011-2012.

La acest aspect, Completul special evidențiază în temeiul art. 6, lit. c) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 întru exercitarea funcțiilor sale, Comisia de evaluare colectează și verifică orice date relevante pentru evaluarea candidaților.

Totodată, Comisia de evaluare prin prisma art. 8, alin. (5), lit. c) și lit. d) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 verifică: modul de dobândire a bunurilor aflate în proprietatea sau posesia candidatului ori a persoanelor specificate la art.2 alin.(2), precum și cheltuielile legate de întreținerea acestor bunuri; sursele de venit ale candidatului și, după caz, ale persoanelor specificate la art.2 alin.(2).

În conformitate cu art.2 alin.(2) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 în contextul evaluării candidaților menționați la alin.(1) este verificată și averea persoanelor apropiate candidaților, astfel cum acestea sunt definite în Legea nr.133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și a persoanelor menționate la art. 33 alin.(4) și (5) din Legea nr.132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Completul de judecată special reține că, persoană apropiată, în sensul art. 2 din Legea nr.133 din 17 iunie 2016 este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

La rândul său, art. 33, alin. (4) și (5) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 prevede că, controlul averii și al intereselor personale se extinde asupra membrilor de familie, părinților/socrilor și copiilor majori ai persoanei supuse controlului. Dacă persoana supusă controlului se află în concubinaj cu o altă persoană, verificarea se va extinde și asupra averii acestei persoane.

La caz, dubiile Comisiei de evaluare au apărut în privința sursei mijloacelor financiare utilizate pentru efectuate depunerilor bancare, reținând faptul că salariul candidatei a fost singura sursă de mijloace bănești folosite pentru depunerile bancare în mărime de 60 030,20 lei și pentru rambursări pe împrumut în sumă de 5392,27 lei, ce constituit aproape 50 % din salariul candidatei.

La acest aspect, Completul de judecată special învederează că în conformitate cu art. 2 din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și a intereselor personale venit constituie orice beneficiu financiar, indiferent de sursa de proveniență, obținut de subiectul declarării și de membrii familiei, de concubinul/concubina acestuia atât în țară, cât și în străinătate.

Din materialele prezentate în dosarul candidatei rezultă că potrivit fișelor de verificare a obligațiilor privind impozitul pe venit a Ecaterinei Buzu pentru perioada 2011- 2012 a obținut un venit total de 164,263,32 lei și anume:

- în anul 2011 în funcția de șef al aparatului Consiliului Superior al Magistraturii în mărime de 90 104,12 lei,

- în anul 2012 în funcția de șef al aparatului Consiliului Superior al Magistraturii în mărime de 53 252,74 lei și ca judecător la Judecătoria Orhei în mărime de 20 906,46 lei. (f.d. 208, 210-211, vol. I, dosarul candidatei)

Potrivit contractului de linie de credit pentru persoane fizice acordat pe card de credit nr. 332/10/242 din 24 decembrie 2010, BC „Moldindconbank” SA a acordat Ecaterinei Buzu credit în limita plafonului maximal de 30 000 lei. (f.d. 125-127, vol. II, dosarul candidatei)

Prin ordinului de eliberare a numerarului nr. 53585834 din 8 mai 2012 eliberat de BC „Moldindconbank” se atestă faptul că Ecaterina Buzu prin intermediul Western Union a primit un transfer bancar în mărime de 1200 dolari, fiindu-i eliberat echivalentul în lei în mărime de 14 175,72 lei. (f.d. 157, vol. II dosarul candidatei)

Din declarațiile cu privire la venituri și proprietate rezultă că fiica, Cătălina Buzu a declarat venitul obținut la locul de muncă, ca grefier în cadrul Curții de Apel

Chișinău, începând cu 01 octombrie 2012 și până la 31 decembrie 2012 în mărime de 5 600 lei. (f.d. 215-219, vol. I, dosarul candidatei)

Totodată, potrivit contractului de credit nr. 35 din 14 septembrie 2012 încheiat între BC „Moldindconbank” și Ecaterina Buzu, banca a acordat debitorului un credit în sumă de 120 000 lei. (f.d. 84, vol. II, dosarul candidatei)

Prin urmare, se atestă că în perioada 2011-2012 venitul Ecaterinei Buzu s-a format din mai multe surse și anume salariu acesteia, salariul fiicei, bursa/diurna și creditul acordat în perioada 2011-2012 de către BC „Moldindconbank” SA.

În aceste circumstanțe Completul de judecată special subliniază că Comisa de evaluare la stabilirea veniturilor realizate de către Ecaterina Buzu în perioada anilor 2011-2012 urma să ia în calcul toate veniturile ce rezultă din dosarul candidatei și nu doar salariul acesteia, or, prin prisma art. 6, lit. c) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 Comisia de evaluare colectează și verifică orice date relevante pentru evaluarea candidaților. La rândul său, Legea nr. 26 din 10 martie 2022 operează cu noțiunea de „criteriul de integritate financiară” care semnifică o corelație dintre averea dobândită de candidat și veniturile declarate ale acestuia (alin. 4 art. 8 din Lege). Iar, Legea privind declararea averii și a intereselor personale, nr. 133 din 17 iunie 2016, indică asupra semnificației noțiunii de *avere* - totalitatea bunurilor subiectului declarării, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață sau aflate în posesia subiectului declarării ori a membrilor familiei ori a concubinului/concubinei lui în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, a unor contracte translativ de posesie și de folosință, precum și totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale dobândite de subiectul declarării în țară sau în străinătate; iar, pentru noțiunea de *venit* - orice beneficiu financiar, indiferent de sursa de proveniență, obținut de subiectul declarării și de membrii familiei, de concubinul/concubina acestuia atât în țară, cât și în străinătate.

Astfel, Completul specializat conchide că, Comisa de evaluare, constatând dubii privind sursa mijloacelor bănești utilizate pentru efectuarea depunerilor bănești și pentru plata cheltuielilor de trai ale candidatei și familiei ei, nu a analizat în deplinătate întreg venitul obținut de către Ecaterina Buzu și membrii familiei acesteia, reținând situația că, doar din salariul primit în perioada 2011-2012 candidata nu ar fi fost în stare să facă depunerile bancare în mărime de 60 030,20 lei și să se întrețină împreună cu 2 fiice majore, reieșind din nivelul minim de existență într-un mediu urban, care conform datelor prezentate de biroul de statistică constituie în 2011-1651 lei/ persoană pe lună, în 2012-1555 lei/persoană pe lună, iar în total pentru 3 persoane pentru anul 2011-59,464 lei, pentru 2012-55 990 lei, nu a clarificat Comisia de evaluare faptul că suma de 60 030,20 lei nu constituie depuneri bancare, dar alimentarea cardului de credit, **pe care, din contul acestei sume, a acoperit necesitățile familiei, inclusiv întreținerea sa și a familiei.**

La acest aspect instanța de judecată menționează că, potrivit contractului de linie de credit pentru persoane fizice acordat pe card de credit nr. 332/10/242 din 24 decembrie 2010 încheiat între BC „Moldindconbank” SA și Ecaterina Buzu, banca s-a obligat să acorde o linie de credit *revolving* în limita plafonului maximal de 30 000 lei, iar debitorul s-a obligat să restituie creditul primit și să plătească dobânda pentru utilizarea lui.

Completul de judecată special evidențiază că linia de credit de tip *revolving* reprezintă o modalitate de creditare pe termen scurt, prin care, în baza unui contract de credit, banca se angajează în mod revocabil, pe o anumită perioadă de timp, să pună la dispoziția clientului, în limita unui plafon de credit aprobat, fonduri utilizabile în mod fracționat, *în funcție de necesitățile de finanțare a clientului*, cu posibilități de rambursare permanentă. Deci, specific pentru linia de credit revolving este că acest credit se reînnoiesc automat, pe măsura ce există încasări și rambursări ai creditului. Astfel, banii pot fi astfel utilizați în mai multe rânduri, până la finalul perioadei de acordare a liniei. Pe scurt, linia de credit revolving permite efectuarea de trageri și rambursări succesive pe durata creditării.

Potrivit, pct. 2 al contractului menționat, creditul a fost acordat prin trageri de disponibil din contul de card în limita admisibilă spre debursare până la data de 24 decembrie 2012. Acordarea creditului se efectuează la contul de card de credit emis de către BC „Moldindconbank” SA.

Deci, se atestă faptul că în baza contractului nr. 332/10/242 din 24 decembrie 2010 Ecaterina Buzu, în funcție de necesități, avea posibilitatea de a retrage în numerar suma necesară în limita a 30 000 lei ori de câte ori avea nevoie și urma să ramburseze lunar suma minimă obligatorie în mărime de 5% din soldul creditului la data de calcul. Suplinirea/rambursarea contului, în urma retragerii soldului, avea loc din contul depunerilor personale la cont.

În ședința de judecată Ecaterina Buzu a susținut că în perioada 2011-2012 a extras de pe cardul de credit suma de 52 580,01 lei. Totodată, a menționat că a restituit băncii suma de 60 030,20 lei, care este formată din rambursarea creditului în mărime de 52 580,01 lei, dobânda în mărime de 7 436,76 lei și penalitatea în mărime de 13,40 lei. Aceste circumstanțe nu au fost infirmate de către Comisia de evaluare.

La fel a evidențiat reclamanta că sursele financiare ridicate în perioada 2011-2012, de pe cardul de credit acordat de către BC „Moldindconbank” în limita a 30 000 lei au fost folosite de către aceasta pentru necesități personale necesare pentru viață (hrană, îmbrăcăminte, bunuri, servicii comunale etc.).

Completul de judecată special admite argumentele reclamantei precum că suma de 52 580,01 lei a fost retrasă de către aceasta și folosită pentru necesitățile personale, inclusiv pentru cheltuielile de trai, prin urmare această suma la fel este venit obținut de către Ecaterina Buzu în perioada 2011-2012. Argument care nu a fost analizat de către Comisia de evaluare în cadrul evaluării reluate. Totodată, nu a clarificat Comisia de evaluare nici faptul dacă, din contul sumei de 60 030,20 lei cu care reclamanta și-a alimentat cardul de credit, ultima și-a acoperit necesitățile familiei, inclusiv întreținerea, odată ce linia de credit revolving, prin natura sa, permitea efectuarea de trageri și rambursări succesive pe durata creditării, deci utilizarea în mai multe rânduri a celor 30 000 lei, inclusiv din contul suplinirilor contului, până la finalul perioadei de acordare a liniei de creditare.

De asemenea, reclamanta a încercat să argumenteze că a rambursat linia de credit și din alte surse financiare decât salariu și anume din suma de 1200 dolari primită în anul 2011 cu titlu de bursă/diurnă, prezentând instanței de judecată ordinul de încasarea a numerarului nr. 53586299 din 8 mai 2012 și prin care se atestă că

imediat ce a primit suma de 1200 dolari echivalentul a 14 175,72 lei, a alimentat cadrul de credit cu suma de 2 000 lei. Iar, din contul sumei de 120 000 lei acordată ca credit la 14.09.2012 de BC „Moldindconbank”SA, candidata Ecaterina Buzu a depus la 17.09.2012 mijloace bănești în contul rambursării liniei de credit revolving în sumă de 28 640,20 lei.

În conformitate cu art. 14 alin. (8) din Legea privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 26 din 10 martie 2022, la examinarea cererii de contestare a deciziei Comisiei de evaluare, completul de judecată special din cadrul Curții Supreme de Justiție poate adopta una dintre următoarele decizii:

a) respingerea cererii de contestare;

b) admiterea cererii de contestare și dispunerea reevaluării candidaților care nu au promovat evaluarea, dacă constată că, în cadrul procedurii de evaluare, Comisia de evaluare a admis unele erori procedurale grave, care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare, și că există circumstanțe care puteau duce la promovarea evaluării de către candidat.

Astfel, sintagma din textul legal „și că există circumstanțe care puteau duce la promovarea evaluării de către candidat” semnifică că candidații pot prezenta probe care să înlăture dubiile serioase chiar și-n instanța de judecată.

În opinia Completului de judecată special, deși ordinul de încasare a numerarului nr. 53586299 din 8 mai 2012, nu au fost prezentat Comisiei de evaluare, nici la evaluarea inițială nici la evaluarea reluată, ci abia în instanța de judecată, acesta demonstrează că tabloul creat de Comisia de evaluare în privința surselor mijloacelor financiare printru rambursarea creditului pentru perioada 2011-2012 nu reprezintă obiectiv realitatea.

Mai mult, potrivit anexei nr. 1 la decizia nr.8 din 30 ianuarie 2024 cu privire la evaluarea reluată a Ecaterinei Buzu, candidată la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii, rezultă că la 17 septembrie 2012 Ecaterina Buzu a rambursat tot creditul, alimentând cardul de credit cu suma de 28 640,20 lei.

Referitor la această sumă reclamanta în ședința de judecată a indicat că pentru a beneficia de creditul în mărime de 120 000 lei urma să ramburseze tot creditul acordat în baza contractului nr. 332/10/242 din 24 decembrie 2010. Astfel, la 17 septembrie 2012 a stins contractul de linie de credit, alimentând cadrul de credit cu suma de 28 640,20 lei, care a fost luată ca credit de la BC „Moldindconbank” în baza contactului nr. 35 din 14 septembrie 2012.

În aceste circumstanțe Completul de judecată special nu poate accepta abordarea Comisiei de evaluare precum că unica sursă de mijloace financiare de alimentare a cardului de credit a fost salariul.

Completul de judecată special consideră că cumulul circumstanțelor sus-menționate prezintă o importanță majoră pentru evaluarea candidatei Ecaterina Buzu corespunderii acesteia cu criteriul de integritate financiară și, deși, nu au fost reținute de Comisia de evaluare, instanța de judecată este obligată să le accepte.

Astfel, deși marja de apreciere a Comisiei de evaluare este una foarte mare, ea nu este nelimitată (trebuie să se bazeze pe anumite circumstanțe obiective). Aceste circumstanțe, în opinia Completului de judecată special, nu au fost determinate și

apreciate în contextul caracterului „serios” al dubiilor legate de sursa mijloacelor bănești utilizate pentru depunerile în conturile liniei de credit *revolving* și care au acoperit cheltuielile de trai curente ale candidatei și familiei ei în perioada 2011-2012.

Respectiv, în această privință sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 14, alin. (8) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 (există circumstanțe care puteau duce la promovarea evaluării de către candidat), pentru a fi dispusă reevaluarea.

Din considerentele menționate, Completul de judecată special relevă că, în prezenta cauză se regăsesc temeiuri legale de a anula decizia Comisiei de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 8 din 30 ianuarie 2024 cu privire la candidatura Ecaterinei Buzu.

În conformitate cu prevederile art. 224, alin. (1), lit. a), art. 195 din Codul administrativ, art. 238-241 din Codul de procedură civilă, art. 14, alin. (6), alin. (8) lit. b), alin. (9) din Legea privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 26 din 10 martie 2022, Completul de judecată special, instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea contestațiilor declarate împotriva deciziilor Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor

decide:

Se admite cererea de contestare depusă de Ecaterina Buzu împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor cu privire la anularea deciziei nr. 8 din 30 ianuarie 2024 și dispunerea reluării procedurii de evaluare a candidatei.

Se anulează decizia Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 8 din 30 ianuarie 2024 cu privire la candidatura Ecaterinei Buzu.

Se dispune reevaluarea candidatei Ecaterina Buzu de către Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă